

«βοηθὸν καὶ πρόμαχον πολλῶν κινδύνων»
 «ὄν καὶ πρέσβευε τοῦ ἄνω τυχεῖν κλήρου,
 «λαβόντα τὴν ἄφεςιν τῶν ἐσφαλμένων.

†μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιώνος†, ἔτους 597†.
 Τὸ στρατιωτικὸν ἀξίωμα τοῦ ἐπανακτίσαν-
 τος τὸν ναόν, φέροντος βαθμὸν σπαθαροκανδι-
 δάτου, ὑποσημαίνει ὅτι ὁ ναὸς ἀφιέρωτο ἐπ'
 ὀνόματι τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου
 τοῦ στρατηλάτου, καὶ οὐχὶ Θεοδώρου τοῦ Τι-
 ρωνος τοῦ ἐπιλεγομένου «τῶν κολλύβων».

Πρὸς τὸν μεγαλομάρτυρα Θεόδωρον τὸν στρα-
 τηλάτην εἶχον ἰδιάζουσιν εὐλάβειαν οἱ ἐν στρα-
 τιωτικοῖς ἀξιώμασιν, ὡς προστάτην καὶ πρόμαχον
 αὐτῶν ἐν κινδύνοις καὶ ἐν πολέμοις. Οὕτως ὁ στρα-
 τηγικώτατος καὶ πολεμικὸς βασιλεὺς Ἰωάννης Α'
 Τσιμισκῆς (969 - 976), Θεοδώρουπολιν ἐκ-
 λεσε τὸ Δορύστολον ἢ τοῦ Δρύστραν, τὴν νῦν
 Σιλίστριαν, ὅτε ἐκεῖ, ἐν ἔτει 971, κατετρόπωσε
 τοὺς ὑπὸ τὸν Σβαιοσλαῦον ἀπὸ βορρᾶ τὸν Δού-
 ναβιν περικλιθέντας καὶ τὴν χώραν ἐπιδραμόν-
 τας Ῥώσους βαρβάρους, τῷ ὑπερμάχῳ στρατη-
 λάτῃ μάρτυρι Θεοδώρῳ ἀποδίδων τὰ νικητήρια,
 οὗ τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν ἐπεκαλέσατο πρὶν ἐπι-
 πέση βραχδαῖος κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ ἀναγκ-
 κάσῃ αὐτοὺς εἰς ἐπονείδιστον συνθήκην καὶ ὀπι-
 σθοχώρησιν.

Δύο αἰῶνας ὑστερώτερα πάλιν, ὁ ἄρχων Ναυ-
 πλίας καὶ δυνάστης Ἄργους καὶ Κορίνθου, σε-
 βαστοῦπέρτατος Λέων Σγουρός, ἐπὶ τῶν μολυβ-
 δοβούλλων αὐτοῦ ἔφερε τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου
 Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου, ὡς προστάτου κατὰ
 τῶν πολεμίων.

Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἡ τρίκογχος καὶ μονό-
 τρουλλὸς ἐκκλησία, εἰ καὶ σύγχρονος τῆς τοῦ
 Λυκαδῆμου μονῆς, καὶ ἐπ' ἴσης καλλιτεχνικῶς
 ἐκτισμένη διὰ παρεμβαλλομένων ὀπτῶν πλίνθων
 ἐν τῇ διὰ συννόμων πορικῶν λίθων τοιχοδομίᾳ,
 μετὰ διαζωμάτων καὶ κορωνίδων κεραμουργῶν
 καὶ ὀδοντωτῶν, εἶνε ὅμως πολὺ μικροτέρα, καὶ
 ἔχει ἔσωθεν ἀπλουστέραν τὴν διαγραφὴν καὶ
 οἰκονομίαν, ἐξωθεν δὲ φέρει διήρυττοσκεπεῖς στέ-
 γας καὶ ἀετώματα κατὰ τὸν ἐπικρατοῦντα ἐν
 Ἀθήναις ἑλληνοβυζαντικὸν ῥυθμόν.

Ὁ τροῦλλος, ἐκ τῶν κομψότερων ὅσοι ἀπαν-
 τῶσιν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Βυζαντίῳ, στηρίζεται
 ἐπὶ τυμπάνῳ ὀκταγώνῳ ἔχοντος τὰς θυρίδας
 διζύγους, ἢ τοὶ διατεταμένους κατὰ μῆκος διὰ
 λεπτῶν κιονίσκων. Αἱ ἔξωθεν τρίπλευροι, ἔσωθεν
 δὲ ἡμικύκλιοι καὶ εἰς κόγχην ἀπολήγουσαι ἀψί-
 δες φωτίζονται, ἢ μὲν ἐν τῷ μέσῳ μεγάλη, ἢ
 ἐπισκέπουσα τὸ ἅγιον βῆμα διὰ τριῶν θυρίδων,
 μίας ἐπὶ ἐκάστη πλευρᾷ, αἱ δὲ μικρότεροι τῆς
 προθέσεως καὶ τοῦ διακονικοῦ, διὰ μόνης μίας
 ἐπὶ τῇ μέσῃ πλευρᾷ. Πᾶσαι αἱ θυρίδες εἶνε δι-
 ζυγοί, ὡς ἐκεῖναι τοῦ στηρίζοντος τὸν τροῦλλον
 τυμπάνου.

Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἡ ἐκκλησία, οὔσα ἐνο-
 ριακὴ, οὐδέποτε προσελήφθη ἐντὸς οἴας δὴ ποτε
 μονῆς ἢ ἐγκλείστρας, ὅπως ἐσφαλμένως ἐνομι-
 σθη παρὰ τῶν εἰκαζόντων, ὅτι δῆθεν ἐξ αὐτῆς
 τῆς ὑποτιθεμένης μονῆς ὠνομάσθη ὁ μητροπο-
 λίτης Ἀθηνῶν καὶ ὑπέρτιμος Νικόλαος Α' ὁ
 Ἀγιοθεωδώριτης (1161-1168). Ὁ περὶ οὗ ὁ
 λόγος ἱεράρχης πρὸ τῆς ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας
 εἰς Ἀρχιεπίσκοπον, ἦτο μοναχὸς τῆς ἐν Κων-
 σταντινουπόλει μονῆς Θεοδώρου τοῦ Τίρωνος, τῆς
 ἐν τοῖς Σφωρακίου, ἢ τοὶ ἐν τῇ συνοικίᾳ ἐν ἣ
 κατοῖκε καὶ Νικήτας ὁ Χωνιάτης, ἀδελφὸς τοῦ
 μητροπολίτου Μιχαὴλ Ἀθηνῶν, τοῦ Ἀκομινάτου.

Ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Τούρκων,
 ἐκ τῆς ἀκροπόλεως καταπεσοῦσαι βολίδες ἐσά-
 λευσαν τὸν ναὸν χωρὶς νὰ ἐπιφέρωσιν αὐτῷ με-
 γάλῃν ζημίαν. Ἡ ἀνακκίνισις αὐτοῦ ἐγένετο ἐν
 ἔτει 1840.

ΤΑΣΣΟΣ Δ. ΝΕΡΟΥΤΣΟΣ

ΕΝ' ΑΛΗΘΙΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἄν ἔχετε ὄρεξι καὶ γιὰ κανένα ἀληθινὸ πα-
 ραμῦθι, πάρετε τὰ κάστανά σας, καὶ μαζευθῆτε
 κοντὰ στὴ φωτιά. Μὴ περιμένετε ὅμως στοι-
 χεῖα καὶ βουροκόλακους. Τὸ παραμῦθι μου εἶνε
 ἀπλό, καὶ χωρὶς ἀνατριχίλες. Ἴσως λυπηθῆτε
 κομματι εἰδῶ κ' ἐκεῖ, σὰς ὑπόσχομαι ὅμως πῶς
 θὰ κοιμηθῆτε καλὰ κατόπι.

Ἔτυχε νὰ ταξιδεύω τὲς προάλλες ἀπὸ τῆ
 Σάμο στὴν Πόλι. Σὰν εὐρίσκουμαι σὲ ταξεῖδι
 ἔχω τὴν ἀδυναμία νὰ θέλω νὰ μαθῶ μὲ ποιούς
 ἄλλους ταξιδεύω. Ὡς αὐτὸ τὸ βαπόρι πολλοὺς
 ἐπιβάτες δὲν εἶχε, στὴν Τένεδο ὅμως ἀνέβηκε
 ἓνας Κύριος, ποῦ μοῦ φάνηκε κομματι παραξέ-
 νος Περπατοῦσε σὰν Ἑγγλέζος, μὰ σὰν γυρεύανε
 νὰ τὸν κλέψουνε οἱ βαρκάρηδες, —μιλοῦσε στὴ
 γλῶσσά τους! Σὰν κίνησε τὸ βαπόρι, τὸν σι-
 μῶνω, τὸν χαιρετῶ, καὶ τοῦ ἀρχινῶ τὲς ἡμιλίεες.
 Τὸν εὐρῆκα Ῥωμῆ ὡς τὸ κόκκαλο.

— Καὶ ποῦθε ἔρχεσθε;

— Ἀπ' τὴν πατρίδα μου τῆ....

— Κι' ἂν θέλ' ὁ Θεός;

— Γιὰ τὴν Εὐρώπη. Ἐπέρασα ἐκεῖ ὅλη τὴ
 νειότη μου. Ἦλθα νὰ δῶ τοὺς δικούς μου, καὶ
 γυρίζω τώρα γιὰ 5-6 χρόνια ἀκόμα.

Ἦσοῦν νὰ φθάσουμε στὰ Δαρδανέλλια, γενήκαμε
 φίλοι. Καθῆσαμε μονάχοι τὸ βράδυ στὸ κατὰ-
 στρωμα, καὶ βλέποντας τὴν ἡσυχὴ θάλασσα
 ἐμπρὸς, καὶ τὰ βουνα στὸ πλάγι, ἐλέγαμε ἐγὼ
 τὰ δικά μου κ' αὐτὸς τὰ δικά του. Καὶ τόσο
 πολὺ μὲ συγκίνησε ἓνα μέρος τῆς ἱστορίας του,
 ποῦ τοῦ ἐζήτησα τὴν ἀδεια νὰ σὰς τὴν διη-
 γηθῶ, καὶ μοῦ τὴν ἔδωσε, μὲ τὴ συμφωνία νὰ
 μὴ σὰς πῶ τ' ὄνομά του.

Ὅριστε λοιπὸν τὸ μέρος τοῦτο :

Ἔφυγα ἀπ' τ' ὤμορφο νησί μου δεκαπτά χρονῶ. Καὶ ἴσια στὸ ἐμπόριο ἀν' ἀγαπάτε. Ἄχ, πόσες φορές τὸ ἔλεγα ἐμπόδιο μὲς' ἔς τὸ νοῦ μου! Μὰ ἔλα δὲ πάλι ποῦ ὁ γέρος μου μοῦ εἶχε ἀφήσει μιὰ διαθήκη, — ὄχι ἀπὸ παράδες! Ὁ καυμένος δὲν εἶχε φόβο νὰ κολασθῆ ἀπὸ τέτοια ἁμαρτία! Ἡ διαθήκη του ἦτανε 2-3 λόγια σὰν ἐψυχομαχοῦσε, ποῦ ὅσο τὰ θυμούμουνα ἔλεγα, ἐμπρός ζήτω ἢ ξενιτειά, ἐκεῖ θὰ βροῦμε τὸ βιὸς μὲ τὲς φούχτες, θὰ μαζέψουμε, θὰ φέρουμε πίσω, καὶ ὕστερα θὰ κάνουμε ὅ,τι θέλουμε!

Ἐσύ 'σαι ποῦ τὸ λές; ὀρίστε λοιπὸν 20 χρόνων ξενιτειά μὲ ὅλα τῆς τὰ καλοπάθια! Τουρτούριζε χειμῶνα καλοκαῖρι μὲς' ἔς τὴν αἰώνια συννεφιά, δούλευε μέρα καὶ νύχτα, βάζε σήμερα στὴν μπάντα γιὰ τὴν καλὴ ἀντάμωσι, καὶ ξόδευέ τα αὔριο γιὰ τὲς συφορὲς καὶ ἀρρώστιες ποῦ δὲν ἐλογάριζες!

Περνοῦν 5, 10, 15 χρόνια! ποῦ νὰ γυρίσης πιά τώρα! Καὶ μὲ τί πρόσωπο νὰ δῆς τὰ φρόνιμα ἐκεῖνα παιδιὰ ποῦ κάνανε τοὺς παράδες τοὺς ἤσυχα ἤσυχα στὴν πατρίδα τους! τὴ μάνα ποῦ σὲ θαρρεῖ μιλλιουνίτη, τ' ἀδέρφια ποῦ περιμένουν βοήθεια! Ἄς ξεροκαταπίνουμε λοιπὸν αὐτὴ τὴν τρομερὴ πίκρα ἀκόμα καμπόσα χρόνια, ἴσως ἢ τύχη μὰς τὰ φέρη δεξιά στὸ τέλος.

Ἡ ἀναθεματισμένη ἐχμογέλασε στὰ εἴκοσι χρόνια! Κ' ἓνα πρῶτ' μοῦ λέει, — Σήλω, γύρνα τώρα ἔς τὸν τόπο σου! — Σπολλάτη σου, Κυρὰ τύχη! τώρα ποῦ ξεράθηκα κ' ἐζάρωσα σὰν τὰ αὐγοτάραχα ἐκεῖνα τῆς πατρίδας μου, μὲ τί χάλια θὰ πάγω νὰ δῶ τοὺς δίκους μου; — Ἐχνοῦσα πῶς δὲν ἤμουν ἐγὼ μονάχος ποῦ γέρσα!

Παίρνω τὸ βαπόρι, καὶ ἴσια κάτου, πρὸς τὰ βλογημένα νησιά μας. Ὅλα στὸν τόπο τους! Ὅλα γελοῦσαν ἀκόμα ἀντικρῦ μου σὰν ποῦ γελοῦσαν τότες ποῦ μὲ κατευοδῶνανε! Κι' ὁ ἥλιος, σὰν νᾶξερε κι' αὐτὸς τὸ τί ὑπόφερε ἢ βράχι μου ἐκεῖ ἀπάνω, δός του καὶ μοῦ τὴν ἔψηνε, ὡς ποῦ ἐμούδιαζα ἀπ' τὸ βράχαι!

Ὁ καυμένος ὁ γέρο-πλοίαρχος τοῦ μικροῦ βαποριοῦ ποῦ μ' ἔφερε στὸ χωριό μου, (ἀκούς ἐκεῖ βικόρι, λέγει, ὕστερα ἀπὸ τὲς ψαρόβαρκες!) — σὰν ἔμαθε ποιὸς ἦμουν, μόνο πῶς δὲν ἐκλαψε! Ἦτανε βράδυ, κι' ὥσου νὰ ἀράξη τὸ βαπόρι μὲς' ἔς τὸν ὤμορφο ἐκεῖνο κόρφο, ἐσκοτείνιασε. Καὶ ἀνάβγανε τὰ φῶτα ἓνα ἓνα 'πάνω σ' ἐκεῖνο τὸν βράχο ποῦνε κατασκέπαστος ἀπὸ σπίτια.

— Βάλε τώρα φωτιά, καπετάνιο!

Ὁ γέρος πηγαινεὶ στὸ κανόνι, μὰ τὰναθεματισμένο δὲν πιάνει! τρέχει λοιπὸν στὴ σφυρίχτρα, κ' ἐκεῖ ἀρχινᾷ ἓνα βοητὸ ποῦ θαρροῦσες κι' ἐβγήκε κανέννας τιτάνας ἀπ' τὰ βουνὰ μέσα,

κ' ἐσφύριζε μιστὴν ὥρα, χωρὶς νὰ πάρη μιὰ φορὰ τὴν ἀνασαμιά του!

— Αἶ, φθάνει, καπετάνιο, τὸ καταλάβανε, νὰ ἡ βάρκα ποῦ ἔρχεται.

Ἡ βάρκα ἦρτε μὲ δυὸ-τρία παληκάρια μέσα χαροῦμενα, μ' ἓνα ντροπαλὸ χαμογέλιο, κ' ἓνα πλειὸ ντροπαλὸ «κκλῶς ὠρίσκατε»! — Γιὰ δὲς ἐκεῖ, ποῦ ἀντίς νὰ μὲ πάρουν στὰ λεμόνια ὕστερα ἀπὸ τόση ἀπονιά, τὰ καυμένα τὰ παιδιὰ νὰ μ' ἐντρέπονται λέει, καὶ νὰ χύνουν καὶ δάκρυα κιόλας!

— Καὶ ποιοὶ εἶστε σεῖς;

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδεξιμὸς σου...

— Ἐγὼ εἶμαι τοῦ ἀξιδέλου σου...

— Ἐγὼ ὁ ἀνεψιὸς σου ὁ...

Καυμένε κόσμε, εἶσαι πικρὸς κι' ἀνάποδος, μὰ ἔχεις καὶ τὲς παράξενες γλύκες σου!

Ἡ βάρκα ἔσχιζε τὰ κύματα μιὰ μορφιὰ κ' ἐπήγαινε πρὸς τὴ στερεὰ.

Ἀκόμα δὲν ἔδωσε τὸ παλαμάρι ὁ μπάρμπα Σταμάτης καὶ δρόμο, νὰ προφθάσῃ πρῶτος τὰ συχαρίκια!

— Ἄ, ἐδῶ δὲν μὲ γελάτε, ἐφώναξα, σὰν ἐπάτησα στὴ σκάλα. Ἐσᾶς σᾶς ξέρω. Νὰ ὁ θεὸς μου! ἄσπρισε ὅμως! Νὰ ὁ 'ξάδελφος...! Κι' αὐτὸς ἐζάρωσε! Νὰ ὁ χουβαρτάς ὁ Ζήσης μὲ τὸ πονηρὸ του χαμόγελο!

Δὲν ἔμπόρεσα νὰ προχωρήσω. Ἐστάθηκα ἴλιγακι, τοὺς πῆρα τριγύρω μου, ἐγύρεψα νὰ τοὺς μιλήσω, ἤθελα νὰ τοὺς πῶ πῶς τάχατες δὲν ἀλλάζανε, καὶ πῶς μοῦ φαίνονταν σὰν νὰ μὴν ἔφυγα ποτές ἀπὸ κοντὰ τους. Δὲν ἔμπόρεσα ν' ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου. Ἀκούμπησα ἀπάνω στὸ γέρο θεῖο γιὰ μιὰ στιγμή, ὀφογγίσσαμε τὰ μάτια μας, καὶ πήγαμε ἔμπρός, μὲ τὸ φανάρι.

Πηγαινόντας, ἐστέκουμον καμμιά φορὰ νὰ κυττάξω ἐδῶ ἓνα καινούργιο σπίτι, ἐκεῖ ἓνα καινούργιο δρόμο, περιβόλια ἐκεῖ ποῦ ἀφήκα χαλάσματα, ἐργαστήρια ἐκεῖ ποῦ ἤξερα βράχους. Καὶ θαρροῦσα πῶς ἦμουν καὶ δυὸ φορές πλειὸ ἀψηλὸς ἐνεῖ μέσα, — μικρὰ μικρὰ καθὼς φαίνοντανε ὅλα! Τοὺς τῶλεγα, καὶ γελοῦσανε.

Ἀπὸ μέσα ὅμως μ' ἔτρωγε ἓνα κρυφὸ σκουλίκι. Συλλογιόμουν πῶς ν' ἀνταμόνη κανεῖς μάνα ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια δὲν εἶνε παῖξε γέλασε, καὶ πῶς χρειάζεται ἐδῶ θάρρος καὶ ψυχρὸ αἷμα, νὰ μὴν πάθῃ τίποτε ἢ γρη῏ ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ἐπῆρα λοιπὸν τὸν ἀέρα ἐκεῖνο ποῦ παίρνουν οἱ μεθυσμένοι σὰν θέλουν νὰ δείξουν πῶς δὲν ἐμεθύσανε! Ἐπερπατοῦσα γερὰ, κ' ἐκτυποῦσα τὸ βράδι μου κάτω μὲ ἀπόφασι. Ἡ καυμένη ἡ γρη῏ μοῦ ἔλεγε ὕστερα πῶς κ' ἐκείνη τὴν ἴδια ἀπόφασι εἶχε κάμει. Κ' ἔτσι βρεθήκαμε ἄξαφνα ὁ ἓνας μπροστὰ στὸν ἄλλον! Σὲ μιὰ στιγμή ἀκουμπήσανε τὰ δυὸ πρόσωπα τὸ ἓνα στοῦ ἄλλου τοῦ ὤμο. Δὲν ἄκουες λέξι.

Ἐπαραστέκουνταν 40—50 δικοί μας καὶ φίλοι μὲ μιὰ εὐλάβεια καὶ συγκίνησι σὰν νὰ βλέπανε ἱερὸ μυστήριον. Καὶ ἦτανε τὸ ἱερώτερον μυστήριον τῆς ζωῆς μου, γιατί ἓνα φιλὶ μου ἐσφόγγιζε μιᾶς ζωῆς ἀμαρτίες!

Ἀνασηκῶνω τὰ μάτια μου νὰ δῶ τριγύρω μου, καὶ μὲ παίρνει μιὰ κοπέλλα στὴν ἀγκάλη της κλαίγοντας. Μοῦπαν πῶς ἦταν — ἡ ἀδελφή μου!

— Τί ὠμορφη πούσαι, τῆς εἶπα γυρεύοντας νὰ χωρατέψω, καὶ πνιγῆκανε τὰ λόγια μου στὰ δάκρυα. Ἦτανε ὀλίγων μηνῶν νύφη, μὲ τὸν γαμβρὸ στὸ πλάγι της, ποῦ περιμενε κι' αὐτὸς νὰ μ' ἀγκαλιάσῃ. Τρέχω κοντὰ του καὶ τοῦ λέω, — Ἐσὺ μου τὴν ἔκαμες ἔτσι γλυκεῖα καὶ ὠμορφη, γιατί ἦτανε ἀγριοκάτσικο σὰν τὴν ἔπαιρνα στὰ γόνατά μου, τεσσάρων χρονῶν μικρούλα. Γυρίζω καὶ ξαναβλέπω τὰ μάτια της. — «Σὲ γνωρίζω τώρα» τῆς εἶπα, «ἔμεγάλωσες, μὰ δὲν ἄλλαξες».

Κ' ἔτσι παίζοντας καὶ κλαίγοντας ἐπέρασα τὴν τρομερὴ αὐτὴ εὐτυχία, ποῦ δὲν ἔχει ταῖρι στὸν κόσμον.

Σὰν ἐμπῆκα στὸ σπίτι μας, μ' ἐπήρανε στὸ σαλόνι. Τὸ σπίτι ἦταν ἀπάνω κάτω τὸ ἴδιον, μὰ τὰ ἐπιπλα ἦταν φράγκικα τώρα!

— Ἄχ, ὡς κι' ἐδῶ ἦλθαν τὰ σημάδια σας διαβολόφραγκοι, εἶπα στὸ νοῦ μου. — Μὰ δὲν πρόφθασα νὰ ξεστομίσω τίποτε, γιατί σὲ ἄλιγάκι γέμισε τὸ σπίτι τρεῖς γενεές, τὲς δυὸ ποῦξερα (ἐκτὸς ἐκείνους ποῦχανε μισέψει σὲ πλεῖον μαῦρον καὶ σκοτεινὸ ταξεῖδι ἀπ' τὸ δικό μου!) κι' ἀπὸ τὴν καινούργια ποῦ ξεφύτρωσε κατόπι.

Τί χάξι, σὰν τᾶπαιρνα ἓνα ἓνα τὰ παιδιὰ τῶν παιδιῶν ποῦ γνώριζα, καὶ τοὺς ἔλεγα ἀμέσως τίνος ἦταν. — Ἐσὺ εἶσαι τοῦ δεῖνα, ἐσὺ τῆς τάδε! Καὶ κανένα λάθος δὲν ἔκανα! Καὶ δὲς του γέλια, γιὰ νὰ ξεχασθοῦν ἡ παληῆς πίκρες.

Νὰ παρασταίνω τὴν ἀντάμωσι καθενὸς παληοῦ φίλου, κάθε ἀξαδέλφης καὶ θειας, χρειάζεται περισσότερη ὄρα. Σας λέγω μονάχα πῶς κάθε καινούργιο πρόσωπο ἦταν κι' ἓνα καινούργιο νοιώσμα, καὶ κάθε φορὰ τῶθρισκα! Τόσο καλά θυμούμουνα τὰ παληὰ χρόνια!

Ἄϊ, παληὰ χρόνια! Βρίσκω πάλι τὴ χάρι σας καὶ τὴ γλύκα σας! Τὸν «ἀποκρέββατο» μὲ τὰ ξερὰ σύκα, τὸ ἀρμαρι μὲ τοὺς χαλθάδες καὶ τὸ κλειδί κρυμμένο μὲς' ἓνα συτάρει, τὲς τηγανίτες τὸ πρῶτ' πρὶν νὰ φέξῃ, κάθε τι ποῦ σοφίζονται ἡ μανάδες γιὰ νὰ μας ξανακάμουν παιδιὰ, κι' ἄς ἀσπρίσανε τὰ μαλλιά μας! Σας βρίσκω στὲς παληῆς καρδιές, στὰ παληὰ τραγοῦδια καὶ παιγνίδια, καὶ στὰ παληὰ ἐκείνα σουσούμια! Σὰν πηγαῖον ὅμως σὲ καινούργια σπιτικά καὶ βλέπω καινούργια πρό-

σωπα, κι' ἀκούω καινούργια πράγματα, σκεπάζεται ἡ ψυχὴ μου, καὶ θαρρῶ πῶς ἐξενιτευθήκα πάλι! Γιατί τὰ φέρανε κι' ἐδῶ τὰ κουρέλια τοῦ «Πολιτισμοῦ» ἀπὸ τὴ Σύρα κι' ἀπὸ τὴν Πόλι, ἀνθρώπεψε τάχα κι' ἐδῶ ἡ ῥωμηοσύνη, σὰν τὲς μαίμουδες ἐκείνες ποῦ βάζουν παρδαλὰ ροῦχα καὶ βγαίνουν στὸ δρόμον νὰ χορέψουνε! χαθῆκανε τὰ γερδάνια καὶ τὰ σαλβάρια, καὶ μαζὺ μ' αὐτὰ χαθῆκανε τὰ παληὰ ξεφαντώματα. ἡ κούνιες κάτω ἀπ' τοὺς πλάτανους, καὶ τὰ τραγοῦδια! Ἄχ, τραγοῦδια τῆς πατρίδας μου, ἐγὼ ὁ ξενιτεμμένος σας τραγοῦδοῦσα, καὶ δὲν σας ξέρανε ἡ καυμένης ἐκείνες κοπέλλες ποῦ δὲν ξενιτευθήκανε ποτέ τους, μόνο ξέρανε κάτι ἄλλα, σὲ διωρωθωμένη γλωσσα, καὶ μὲ διωρωθωμένη μουσική, ποῦ δὲν ἦταν μῆτε φράγκικα, μῆτε ῥωμείκα, σὰν τόσα καὶ τόσα ἄλλα ποῦ παρατήρησα παρδαλὰ, ἄνοστα καὶ χωρὶς χαρακτήρα!

— Πᾶμε εἰς τὴν ἐξοχὴ μας, λέγω μιὰ ἡμέρα, κι' ἄς εἶνε καὶ φθινόπωρον. Ἐκεῖ δὲν θ' ἄλλαξε τίποτε.

Καὶ εἶχα δικη. Ὁ πύργος, ἡ λεῦκες κοντὰ του, ἡ βρύσι στὸ πλάγι, οἱ πλατάνοι παραπάνω, τὰ κοπάδια στὰ βουνὰ τριγύρω μὲ τὰ κουδούνια τους, ποῦ ἔλεγεσ κι' ἐκρατοῦσαν τὸν ἴσιον τῆς φλογέρας, ἡ θάλασσα παρακάτω, ὄλα, ὄλα τὰ ἴδια. Οὔτε γεράσανε, οὔτε θὰ γεράσουνε ποτέ τους. Ἐτοιμα νὰ σὲ χαιρετίσουν καὶ νὰ σ' ἀναστήσουν, ὅσο γέρος καὶ θλιμμένος κι' ἀν ἦσων!

Παίρνω τὴ γρηὰ μου στὸ ἐξωκλήσι στὴν ἀκρογιαλιά, ἀνάφτουμε ἀπὸ ἓνα κερὶ, καὶ τάζουμε νὰ περάσουμε μαζὺ τὰ στερνὰ στερνὰ χρόνια μας ἐκεῖ πέρα.

— Μόνον νὰ ξαναπάγω ἄλλη μιὰ, μανοῦλά μου, καὶ σοῦ τὸ κάνω ὄσκο πῶς δὲν θ' ἀργήσω τώρα, τῆς λέγω μ' ἓνα πικρὸ χαμόγελο.

Εἶδε τὴν ἐπιθυμία μου καὶ δὲν εἶπε ὄχι, ἡ καυμένη. Μόνον ἐγύρισε πρὸς τὴ θάλασσα, ἀναστέναξε, κι' ἐτραγοῦδησε ἓνα παληὸ τραγοῦδι τοῦ μακαρίτη τοῦ γέρου της:

Ἡ θάλασσα ξεθούρκουσε στὰ βράχια πᾶ τῆ δέρνει,
Τὴ πάλι ξεναθούρκουσε πάλι στὰ βράχια δέρνει!

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΩΤΗΣ

Ὁ στενοκέφαλος περιφρονεῖ ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐνοήσῃ — ὁ ἔξυπνος μανθάνει εἰς τὴν στιγμήν ὅτι οἱ ἄλλοι μὲ τὸν καιρὸν ἔμαθαν — ὁ μεγαλοφυῆς ἀνακαλύπτει ὅτι κανεὶς δὲν ἤξεύρει.

*

Κοινὸν δυστύχημα τῶν ἰσχυρῶν βασιλέων καὶ τῶν ὀραίων γυναικῶν εἶνε ὅτι περιστοιχίζονται ὄχι ἀπὸ φίλους ἀλλ' ἀπὸ κίλλακας. Κοινὸν ὅμως εὐτύχημα ἀφοτέρων εἶνε ὅτι ἡ ματαιότης δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ τὸ ἐνοήσωσι.

*

Ἡ συκοφαντία ὅπως ἡ φλόξ μαυρίζει ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ καύσῃ.